

Linji gwida tal-eżami annwali tal-Malti tal-Primarja

Ir-Raba' Sena (2019-2020)

L-eżami tar-Raba' Sena tal-Primarja hu magħmul minn tliet partijiet separati:

- 1. IT-TAĦDIT**
- 2. IL-FEHIM MIS-SMIGħ**
- 3. IL-FEHIM MILL-QARI U L-KITBA**

- It-Taħdit huwa assessjat f'sessjoni separata ta' **10 MINUTI** b'**5 MINUTI** oħra ta' preparazzjoni.
- Il-Fehim mis-Smigħ huwa assessjat f'karta ta' **NOFS SIEGHÀ** (30 minuta).
- Il-Fehim mill-Qari u l-Kitba huma assessjati f'karta tal-eżami twila **SIEGHÀ U KWART** (75 minuta).

Id-Dipartiment tal-Malti jaħdem il-karti tal-eżami skont is-Sillabu Uffiċjali tal-Kisbiet mit-Tagħlim tal-Malti tar-Raba' Sena tal-Primarja.

Ara s-sit uffiċjali tad-Dipartiment tal-Malti mali.skola.edu.mt u idħol fit-taqSIMA tar-Raba' Sena tal-Primarja.

➤ IT-TAĦDIT (20 marka)

Din il-parti tiġi assessjata permezz ta' oral. L-għalliem irid jagħti l-karta bis-silta u l-mistoqsijiet lill-istudenti u jagħtihom 5 minuti ċans jippreparaw għal dan l-oral. L-istudenti jiġu eżaminati għall-ħiliet tagħhom fil-qari, fit-thaddim ta' registri differenti, għall-mod kif jesprimu ruħhom, għas-sekwenza tal-ideat, u l-ħila li jibnu argument logiku.

Waqt l-eżami tal-oral, l-istudenti se jintalbu mill-eżaminatur jaqraw jgħajtu paragrafu minn silta letterarja u wara jwieġbu l-mistoqsijiet fuq is-silta. Il-mistoqsijiet se jkunu marbuta mal-kisbiet mit-tagħlim tal-ħila tat-taħdit.

Se jkun hemm skema tal-marki kemm għall-qari mgħajjat kif ukoll għall-komponent tat-taħdit (10 marki l-waħda).

➤ **IL-FEHIM MIS-SMIGH (30 minuta, 20 marka)**

B'kollox jingħataw żewġ karti:

1. Il-karta tal-għalliema: Din ikun fiha t-test u l-mistoqsijiet, magħmula f'forma ta' skript, li jinkludu l-istruzzjonijiet kollha. L-iskript ikun irrekordjat. F'każ li dakinhar tal-eżami jkun hemm xi diffikultajiet, l-iskript jinqara mill-ġħalliem/a. B'kollox l-iskript kollu jinstema' (jew jinqara) darbtejn.
2. Il-karta tal-istudenti: Din ikun fiha l-mistoqsijiet marbutin mat-test li jisimgħu.

Il-karti tal-istudenti jkunu magħmulin b'tipa Andika ta' daqs 13.

It-testi tas-smiġħ għandhom ikunu twal madwar **250 kelma**.

Il-mistoqsijiet imħallta u gradati li jinkludu:

- mistoqsijiet referenzjali fejn it-tweġiba tittieħed direttament mit-test;
- mistoqsijiet ta' memorja fejn it-tweġiba tittieħed minn dak li jiftakar mill-qari;
- mistoqsijiet ta' fehim tal-idjoma u l-lessiku Malti skont kif użati fit-test.

It-tip ta' eżercizzju jistgħu jkunu:

Qabbel il-kolonne, għażiex multipli, kompli s-sentenza, imla l-vojt, veru jew falz, wieġeb il-mistoqsija, u poggi fl-ordni kif issemmew.

Qabel ma jisimgħu l-ewwel qari, l-istudenti jkollhom ħin jaqraw il-mistoqsijiet. Waqt li jkun għaddej il-qari tat-test, kemml l-ewwel darba kif ukoll it-tieni darba, l-istudenti jkunu jistgħu jiktbu t-tweġibiet.

➤ **IL-FEHIM MILL-QARI U L-KITBA (Siegħha u kwart, 60 marka)**

Il-karti tal-istudenti jkunu magħmulin b'tipa Andika ta' daqs 13. Il-karta jkun fiha żewġ taqsimiet ewlenin:

1. Taqsima A: Il-Fehim mill-Qari (30 marka)
2. Taqsima B: Il-Kitba (30 marka)

Fit-taqsima tal-Fehim mill-Qari, l-ortografija, il-grammatika u l-punteġġjatura huma assessjati skont is-sillabu tal-Malti. Dan għaliex huwa mistenni li t-tweġiba tinkiteb b'mod li jinftiehem u korrett. L-istudenti huma mħeġġa ma jikkupjawx sentenzi šħaħ mit-test, imma jagħtu t-tweġiba fi kliemhom skont kif ikun mitlub.

TaqSIMA A: IL-FEHIM MILL-QARI (30 MARKA)

Din it-taqSIMA fiha **2 TESTI**: wieħed fattwali u l-ieħor letterarju.

It-testi tal-fehim mill-qari għandhom ikunu twal madwar **250 KELMA KULL WIEħED**, u jammontaw għal 15-il marka kull wieħed.

L-ewwel test se jinkludi fih ukoll mistoqsijiet ta' għarfien il-lingwa filwaqt li t-tieni test sejkun hemm eżercizzji marbuta mal-metingwa.

It-tipi ta' eżercizzju jistgħu jkunu:

Wieġeb, għażiex multipli, veru jew falz, imla l-vojt, islet/sib mit-test, kompli s-sentenza, qabbel il-kolonne, poġġi fl-ordni, sib it-tema ewlenija tat-test moqri, sekwenza ta' ġrajjiet/argumenti, u relevanza u tqabbil tal-qari mal-esperjenzi tal-istudent.

L-ortografija u l-punteggjatura għandhom ikunu mmarkati fit-taħriġ il-fehem. Għalhekk se jingħataw żewġ marki; marka għal kull test tal-fehim mill-qari skont it-tweġibet kollha tal-fehim mill-qari.

Din se tidher taħt kull taħriġ il-fehem:

Marka għal tweġibet mingħajr żbalji fil-kitba: _____ minn marka

Kull tweġiba mistennija tinkiteb b'Malti korrett. Mhux meħtieġ li l-mistoqsija jew parti minnha tkun ikkupjata fit-tweġiba. **Il-marka tingħata sakemm l-istudent ma jiħux iktar minn żewġ żbalji fl-ortografija u żewġ żbalji fil-punteggjatura.**

TaqSIMA B: IL-KITBA (30 MARKA)

Din it-taqSIMA fiha żewġ partijiet:

1. Il-kitba l-qasira
2. Il-kitba t-twila

F'din it-taqSIMA l-ortografija u s-sens tal-kitba jkunu assessjati skont is-sillabu tal-Malti.

IL-KITBA L-QASIRA (10 MARKI)

It-tfal jistgħu jintalbu jiktbu lista ta' **għaxar kelmiet** li juru ogġetti jew persuni fi stampa. It-tweġibet għandhom ikunu mill-istampa, u jekk kelma tinkiteb ħażin l-istudenti jieħdu nofs marka kull darba.

IL-KITBA T-TWILA (BEJN 70 U 100 KELMA)

L-istudent mhux se jingħata marki għall-pjan tal-kitba imma għandu jkun imheġġeg li juža l-ispażju pprovdut sabiex iħejji xi tip ta' pjan li jista' jgħinu fl-iżvilupp tal-kitba tiegħi. L-istudent se jingħata għażla bejn **ŻEWĞ TITLI** minn żewġ ġeneri differenti.

Dawn it-titli jistgħu joħorġu minn dawn l-erba' ġeneri: kitba ta' test fattwali, kitba ta' rakkont fittizju, kitba jew tkomplija ta' djalogu, u kitba ta' djarju.

L-istudenti jridu jiktbu skont l-ammont mitlub. Dawn jistgħu jkunu miktubin f'sentenzi taħt xulxin jew inkella sentenzi fil forma ta' paragrafu jew paragrafi.

It-Tqassim tal-Marki għall-Kitba t-Twila

IL-GENERU (3)			
It-tqassim skont kif jitlob il-ġeneru	0	1-2	3
	Bla tqassim	Ftit tqassim	It-tqassim kollu mistenni
IL-KONTENUT (12)			
L-iżvilupp tal-ideat	0-1	2-3	4-5
	Ftit ideat u ripetuti bi ftit rabta mat-tema	Għadd ta' ideat b'xi ripetizzjonijiet u marbuta mat-tema mhux dejjem u għalkollox	Ħafna ideat ċari u sodi li jirriflettu s-suġġett minn angoli differenti
Is-sekwenza/koerenza u rabta bejn il-partijiet	0	1-2	3
	Kitba bla ebda rabta bejn il-partijiet; b'sekwenza ħażina jew ma teżistix	Ftit rabta minkejja li xi drabi ma tkunx ċara jew diretta u mhux dejjem ikun hemm sekwenza ċara	Il-kitba ssegwi minn parti għall-oħra b'mod naturali u b'sekwenza tajba
L-espressjoni u l-lessiku	0	1-2	3-4
	Kitba li ma fihiex espressjonijiet u lessiku nieqes	Għadd ta' espressjonijiet u firxa ta' lessiku limitat marbut mat-tema	Kitba mimlija espressjonijiet mexxejja u b'lessiku wiesa'
IL-METALINGWA (5)			
Il-punteggjatura u l-morfologija	0	1	2
	Bla sinjali bažiċi tal-punteggjatura u fiha ħafna żbalji grammatikali	Għadd ta' sinjali bažiċi nieqsa jew użati ħażin u fiha ftit li xejn żbalji grammatikali	Il-punteggjatura bażika hija użata tajjeb minkejja xi nuqqasijiet żgħar u ma fihiex żbalji grammatikali.
L-ortografija	0-1	2	3
	Kitba li fiha bejn 9 u 12-il żball differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 4-8 żbalji differenti	Kitba li ma fihiex aktar minn 3 żbalji differenti

**TQASSIM TAL-AMMONTI TA' KLIEM GħAT-TESTI
TAL-FEHIM MIS-SMIGH, MILL-QARI U L-KITBA**

Il-Mila	4 sena
Is-Smigħ	250 kelma
Il-Fehim mill-Qari	250 kelma
Il-Qari Mgħajjat	125 kelma
Il-Kitba komunikattiva	30 kelma
Il-Kitba Kreattiva	70 - 100 kelma